

TRƯỜNG TỪ VỰNG

Bài tập

1. Bài tập 1, trang 23, SGK.
2. Bài tập 2, trang 23, SGK.
3. Bài tập 3, trang 23, SGK.
4. Bài tập 4, trang 23, SGK.
5. Bài tập 5*, trang 23, SGK.
6. Bài tập 6, trang 23 – 24, SGK.
7. Bài tập 7, trang 24, SGK.

8*. Viết một đoạn văn (hoặc thơ) có những từ được chuyển trường từ vựng để tăng thêm tính nghệ thuật của ngôn từ và khả năng diễn đạt.

Gợi ý làm bài

1. Trong văn bản này, *thầy* có nghĩa là cha, *mợ* có nghĩa là mẹ, *cậu* có nghĩa là cha, đều là các từ ngữ thuộc trường từ vựng "người ruột thịt, thân thích". Cuối cùng, cần tổng kết lại trong bài này có bao nhiêu từ ngữ khác nhau thuộc trường từ vựng này.

2. Trước hết, cần phân tích, xác định nét chung về nghĩa của các từ trong nhóm, sau đó tìm một từ ngữ thích hợp để đặt tên cho trường từ vựng của nhóm.

Ví dụ :

– *lưới, nơm, câu, vó* : dụng cụ đánh bắt thủy sản.

– *hiền lành, độc ác, cõi mở* : tính cách.

3. Cách làm giống như ở bài tập 2.

4. *Khứu giác* là cảm giác nhận biết các mùi. *Thính giác* là cảm giác nhận biết âm thanh. Các từ ngữ chỉ từng cơ quan cảm giác (giác quan), hoạt động, trạng thái của giác quan và chỉ các kết quả cảm nhận của giác quan thuộc về từng trường từ vựng. Cần chú ý là có từ ngữ có thể thuộc cả hai trường từ vựng (tất

nhiên nghĩa của từ ngữ đó ở mỗi trường từ vựng có chỗ khác nhau). Ví dụ : *điếc* vừa thuộc trường từ vựng thính giác, vừa thuộc trường từ vựng khứu giác (như *điếc cả mũi*).

5. Tham khảo ví dụ phân tích từ *ngọt* trong SGK để làm bài tập này. *Lưới, lạnh* và *tấn công* đều là những từ nhiều nghĩa. Có thể sử dụng từ điển để biết mỗi từ đã cho có bao nhiêu nghĩa, từ đó xác định các nghĩa đó thuộc trường từ vựng nào.

6. *Chiến trường, vũ khí, chiến sĩ* là những từ ngữ thuộc trường từ vựng “quân sự” đã chuyển sang trường từ vựng khác. Dựa vào ý của toàn bài để xác định các từ ngữ này đã chuyển sang trường từ vựng nào.

8*. Trong bài học đã có ví dụ về hiện tượng chuyển trường từ vựng trong bài *Lão Hạc* của Nam Cao. Xin cung cấp thêm một đoạn văn khác của Xuân Diệu để các em tham khảo :

Thôi học trò đã về hết, hoa phượng ở lại một mình. Phượng đứng canh gác nhà trường, sân trường. Hè đang thịnh, mọi nơi đều buồn bã, trường ngủ, cây cối cũng ngủ. Chỉ có hoa phượng thức để làm vui cho cảnh trường. Hoa phượng thức, nhưng thỉnh thoảng cũng mệt nhọc, muốn lim dim. Gió qua, hoa giật mình, một cơn hoa rụng.

(Ngữ văn 7, tập một)